

NIEUWSBRIEF

22 maart 2021

Dit is de nieuwsbrief van de Stichting Prenatale Screening regio Utrecht (SPSRU), het regionale coördinatiecentrum voor prenatale screening. De SPSRU wil u hiermee informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de regionale en landelijke organisatie van prenatale screening.

ALGEMEEN

Website CLBPS

Sinds korte tijd is de website van de Coöperatie Landelijk Beheer Prenatale Screening (CLBPS) in de lucht. De CLBPS ondersteunt de Regionale Centra prenatale screening (RC's) bij de uitvoering van hun taken. De website wordt nu vooral gebruikt om informatie te plaatsen over de implementatie van het eerste trimester SEO en de (bij)scholing die counselors en echoscopisten moet volgen. Tevens zal hier ook informatie over diverse lopende wetenschappelijk studies worden geplaatst waarvoor in deze nieuwsbrieven uw aandacht wordt gevraagd. Zoekt u informatie over deze onderwerpen, kijk dan op www.clbps.nl.

KWALITEITSEISEN

Kwaliteitseisen voor het eerste trimester SEO (in onderzoekssetting)

Naar verwachting start vanaf 1 september 2021 de landelijke wetenschappelijke studie naar het eerste trimester SEO: de IMITAS studie. IMITAS staat voor IMplementation of first Trimester Anomaly Scan. Voor het uitvoeren en beoordelen van het eerste trimester SEO zijn, in samenwerking met de Werkgroep Kwaliteit en zorguitvoering, verschillende kwaliteitseisen opgesteld. Deze zijn door de Programmacommissie begin 2021 vastgesteld. De kwaliteitseisen betreffen de uitvoering van het eerste trimester SEO, de opleiding tot eerste trimester SEO echoscopisten en de kwaliteitsbeoordeling van het eerste trimester SEO. De kwaliteitseisen zijn gepubliceerd op www.pns.nl/kwaliteitseisen.

Gewijzigde kwaliteitseisen tweede trimester SEO

De kwaliteitseisen voor het tweede trimester SEO zijn geactualiseerd en de opbouw van de documenten is gewijzigd. Belangrijkste inhoudelijke wijzigingen betreffen aanscherping van het beleid rondom pretecho's en bij onvoldoende beeldvorming. Zie www.pns.nl/kwaliteitseisen.

Andere gewijzigde kwaliteitseisen

Naar aanleiding van de implementatie van het eerste trimester SEO in onderzoekssetting zijn kleine wijzigingen doorgevoerd in een aantal andere kwaliteitseisen. Dit gaat dan met name om de toevoeging van het eerste trimester SEO in de kwaliteitseisen counseling prenatale screening, informed consent en privacy en de kwaliteitseisen vaginale echo. De kwaliteitseisen zijn begin 2021 door de Programmacommissie vastgesteld en staan gepubliceerd op www.pns.nl/kwaliteitseisen.

Rectificatie: Bent u afgestudeerd in 2019, 2020 of 2021?

In de nieuwsbrief van afgelopen februari hebben wij u geïnformeerd over het volgen van voldoende bijscholing voor counselors. Helaas was deze informatie niet volledig, daarom informeren wij u graag opnieuw:

Counselors die in 2019 of 2020 zijn afgestudeerd als verloskundige en/of een basiscursus counseling hebben gevolgd, dienen één optionele bijscholing te volgen: TrainTool of een andere scholing op gebied van prenatale screening. Counselors die in 2021 zijn afgestudeerd hebben hier vrijstelling voor. Alle counselors dienen de verplichte bijscholing in het kader van het eerste trimester SEO te volgen.

Aantal counseling gesprekken in 2021

Let erop dat u in 2021 voldoende gesprekken voert. Net als in voorgaande jaren geldt de norm van 50 counselinggesprekken in 2021. Omdat in 2022 Traintool niet meer wordt ingezet, vervalt de uitzonderingscategorie 35-49 gesprekken. In het voorjaar van 2022 zullen de Regionale Centra toetsen of u voldoende counselinggesprekken heeft gevoerd in 2021.

SCHOLING

Basiscursus counseling

Op 4 en 18 juni 2021 (van 9.00 tot 17.00 uur) organiseert SPSAO een basiscursus counselen over prenatale screening. Er zal uiteraard rekening gehouden worden met de 1,5 m. regelgeving. Hierdoor is het maximum aantal deelnemers beperkt tot 15 deelnemers.

Tijdens de Counseling Prenatale Screening (CPS) leer je op een adequate manier de zwangere te ondersteunen bij de keuzes en gevolgen van prenatale screening op het syndroom van Down, trisomie 13 en 18, op neurale buisdefecten (Structureel Echoscopisch Onderzoek) en NIPT. Daarnaast raak je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en stand van zaken met betrekking tot prenatale screening.

[Meer informatie en inschrijven](#)

NIPT

NIPT aanvraag: als de keuze met/zonder nevenbevindingen nog wijzigt

Bij de NIPT-aanvraag komt het voor dat een zwangere op het laatste moment haar keuze voor het wel of niet laten bepalen van nevenbevindingen bij de NIPT wil veranderen of dat zij nog wat bedenktijd nodig heeft.

De keuze voor wel of niet laten bepalen van nevenbevindingen is in Peridos nog aan te passen tot het moment dat de informatie door het laboratorium is opgehaald (de datum van het ophalen is te controleren in Peridos). Is de keuze na het printen van het bloedafnameformulier nog gewijzigd, dan wordt de laatst bekende informatie uit Peridos overgenomen. De ingevulde keuze op het geprinte formulier vervalt hiermee. De informatie in Peridos is dus leidend ten opzichte van de informatie op het bloedafnameformulier.

Wanneer een zwangere na het printen van het bloedafnameformulier haar keuze voor nevenbevindingen wijzigt, is er echter een discrepantie tussen de informatie op het formulier en de gegevens uit Peridos. De NIPT kan dan vertraging oplopen, doordat het NIPT-laboratorium deze gegevens eerst controleert bij de aanvrager.

De NIPT-laboratoria raden daarom aan om het labformulier pas te printen wanneer een zwangere een keuze heeft gemaakt tussen wel of geen nevenbevindingen. Een alternatief kan zijn om bij de definitieve keuze het formulier per beveiligde e-mail naar de zwangere te sturen en haar deze zelf uit te laten printen.

Sluitingsdagen van de NIPT laboratoria rondom de feestdagen in het voorjaar van 2021

De NIPT laboratoria in de twee regio's Amsterdam en Rotterdam zijn gesloten op de volgende dagen:

- 2de Paasdag - maandag 5 april
- Koningsdag - dinsdag 27 april
- Hemelvaartsdag - donderdag 13 mei
- 2de Pinksterdag - maandag 24 mei

Alléén voor de regio Maastricht geldt dat het NIPT laboratorium **open** is tijdens de feestdagen in het voorjaar.

Let op: Tussen afname en verwerking van het bloed mag **maximaal 4 dagen** zitten.

Let u rond onderstaande dagen dus op de duur van het transport van de bloedbuizen, want bloed dat te laat binnenkomt wordt afgekeurd!

De laboratoria hebben tijd nodig om het ontvangen materiaal direct te verwerken, d.w.z. dat bloed, daar waar in schema aangegeven, **ná 12.00 uur NIET** meer in ontvangst genomen wordt.

Voor uitgebreidere informatie zie: <https://www.clbps.nl/nieuws/sluitingsdagen-van-de-nipt-laboratoria-rondom-de-feestdagen-in-het-voorjaar-van-2021/>

PUBLICATIE

Effect van de introductie van NIPT op de deelname aan screening op down-, edwards- en patau syndroom

Recent verscheen in samenwerking met medewerkers van het RIVM een publicatie met titel: Uptake of fetal aneuploidy screening after the introduction of the non-invasive prenatal test: a national population-based register study.

Doel was om te bekijken wat het effect was van de introductie van NIPT als vervolgstest en als eerste screeningstest op de deelname van prenatale screening op down-, edwards- en Patau syndroom in Nederland. Data van alle zwangere vrouwen die kozen voor prenatale screening met combinatietest of NIPT tussen januari 2007 en maart 2019 werden retrospectief verzameld gebruikmakend van nationale registratiesystemen.

Na de introductie van NIPT als vervolgstest in april 2014 (TRIDENT-1) steeg de deelname aan de combinatietest van 29.5% in 2013 naar 34.2% in 2015. Na de introductie van NIPT als eerste test in april 2017 (TRIDENT-2) daalde de deelname aan de combinatietest van 35.8% in 2016 naar 2.6% in 2018. De totale deelname (NIPT en combinatietest) stabiliseerde binnen twee jaar na introductie van de NIPT als eerste test tot 46%. Regionale verschillen in NIPT deelname waren ook zichtbaar: deze varieerde van 31.8% tot 67.9%.

Referentie:

Van der Meij, K.R., de Groot-van Mooren, M., Carbo, E.W., Pieters, M.J., Rodenburg, W., Sijtermans, E.A., Cornel, M.C., Henneman, L. the Dutch NIPT Consortium (2021). Uptake of fetal aneuploidy screening after the introduction of the non-invasive prenatal test: a national population-based register study. Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica. <https://doi.org/10.1111/aogs.14091>

PERIDOS

Aanpassing dataset counseling

De dataset counseling wordt per 1 april 2021 aangepast. Concreet betekent dit dat er een aantal velden worden verwijderd. Voor de zorgverleners die de gegevens in Peridos kunnen bekijken, betekent dit dat er bij de counseling dan ook minder gegevens zichtbaar zijn. Klik hier voor meer informatie, www.peridos.nl/dataset